

Kas yra teisėkūros traukinys?

Įsivaizduokite, kad esate geležinkelio stotyje ir ieškote savo traukinio tvarkaraščio. Visų stočių pagrindinėse tvarkaraščių lentose dažniausiai nurodoma ta pati informacija: traukinio kryptis, platforma, išvykimo ar atvykimo laikas ir... kartais vėlavimas. Dabar įsivaizduokite tokią pačią tvarkaraščių lentą. Tačiau šiuo atveju nurodomos ne kryptys, o temos, pavyzdžiui, jaunimo užimtumas ar į aplinką patenkančio plastiko kiekio mažinimas. Vietoj platformų nurodomi biudžeto asignavimai, o vietoje atvykimo ir išvykimo laiko – terminai. Štai taip atrodo Europos Parlamento teisėkūros traukinių tvarkaraštis.

Aiškumo dėlei pažvelkime į netolimą praeitį. Daugiau kaip prieš dešimtmetį, po 2014 m. Europos Parlamento rinkimų ir derybų su jo frakcijomis, tuometinis Europos Komisijos pirmininkas Žanas Klodas Junkeris nustatė dešimt prioritetinių Europos Sąjungos sričių.

Paskesniais metais Europos Komisija ir Europos Parlamento komitetai šiais prioritetais grindė savo darbo programas. Kad Europos Parlamento nariams būtų lengviau sekti šį procesą, buvo parengtas vadinamasis teisėkūros traukinio tvarkaraštis.

2017 m. liepą buvo pridėti dar šeši vadinamieji traukiniai, vaizduojantys į pagrindinių prioritetų dešimtuką neįeinančius teisėkūros paketus.

Po 2019 m. Europos Parlamento rinkimų Europos Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen pristatė šešis naujus laikotarpio nuo 2019 iki 2024 metų politinius prioritetus.

Mūsų teisėkūros traukiniai buvo nukreipti nauju keliu.

Šios devintosios kadencijos pabaigoje ilgiausias buvo Europos žaliojo kurso traukinys, kurio sąstatą sudarė net 168 vagonai. Kitaip tariant – 168 teisėkūros pasiūlymai. 87 iš jų buvo priimti, juos galima įsivaizduoti kaip 87-is galutinę stotį sėkmingai pasiekusius ir nuo traukinio atkabintus vagonus. O štai mažiausiai krovinių vežė Europos demokratijos traukinys. Jį sudarė 65 teisėkūros pasiūlymai, iš kurių buvo priimti 39.

Tam tikri kiekvienos prioritetinės srities pasiūlymai buvo atmesti, atidėti, reformuluoti arba vis dar yra svarstomi. Vaizdžiai tai atrodytų taip, lyg besidarbuojančios Europos institucijos nuo traukinio atkabintų arba prie jo prikabintų vagonus. Pavyzdžiui, prie Europos demokratijos traukinio prikabintas Europos asmens su negalia kortelę vaizduojantis vagonas jau pasirengęs įvažiuoti į stotį 2024 metų pabaigoje. Kitaip tariant, pasiūlymas netrukus turėtų būti priimtas.

Laikotarpiui nuo 2024 iki 2029 metų nustatyti septyni prioritetai.

Pirmasis prioritetas yra naujas Europos tvaraus klestėjimo ir konkurencingumo planas. Antrasis prioritetas yra nauja Europos gynybos ir saugumo era.

Trečiasis prioritetas yra remti žmones, stiprinti mūsų visuomenę ir socialinį modelį.

Ketvirtasis prioritetas yra mūsų gyvenimo kokybės palaikymas: apsirūpinimo maistu saugumas, vanduo ir gamta.

Penktasis prioritetas yra mūsų demokratijos apsauga ir mūsų vertybių puoselėjimas.

Šeštasis prioritetas yra globali Europa: mūsų galios ir partnerysčių panaudojimas.

Na, ir septintasis prioritetas yra kartu siekti tikslų ir parengti Sąjungą ateičiai.

Įsivaizduokite šiuos prioritetus kaip septynis naujus lokomotyvus, kurie juda naujomis kryptimis ir prie kurių pakeliui prijungiami vis nauji vagonai.

Šis pasakojimas labai vaizdingas, bet kaip tai atrodo praktiškai?

Visa tai vyksta teisėkūros traukinio oficialioje svetainėje. Nuorodą į ją rasite šios tinklalaidės aprašyme. Kiekvienas teisėkūros prioritetas čia pristatomas kaip traukinys, o tvarkaraštis rodo, kada teisėkūros projektas buvo pateiktas Parlamentui. Svetainėje taip pat galite tikruoju laiku stebėti, kokiame teisėkūros etape yra užstrigę tam tikri pasiūlymai.

Paspaudę ant traukinio vagono daugiau sužinosite apie patį teisės akto projektą, su juo susijusį politinį prioritetą ir apie šiame procese dalyvaujančius Parlamento komitetus ir Parlamento narius. Taip pat galite užsiregistruoti ir reguliariai gauti su kiekvienu prioritetu susijusią informaciją.

Galiausiai svarbu pažymėti, kad teisėkūros traukinys apima tik Komisijos darbo programoje nurodytus projektus. Taigi jis parodo tik dalį viso Parlamento vykdomo teisėkūros darbo. Tačiau iš jo galite susidaryti aiškų Europos institucijoms svarbių klausimų vaizdą. Daugiau sužinosite Europos Parlamento svetainėje. Traukinys išvyksta. Malonios kelionės!

Šią laidą jums pristato Europos Parlamentas. Daugiau tinklalaidžių rasite internetinėje platformoje „Europarl Radio“.